

Aprobat:

La ședința Consiliului metodic-stiințific al Centrului de Excelență în economie și Finanțe, proces-verbal nr. 3 din "09" 10 2023

Director adjunct pentru instruire și educație

Angela BOTEZATU

La ședința catedrei "Contabilitate și analiză economică", proces-verbal nr. 1 din "8" septembrie 2023

Șef catedră

Revia CIORNÎ

Actualizat în baza Planului de învățământ, aprobat prin OMEC nr. 339, din 18.05.2022:

1. *Olesea STRATU*, master în economie, grad didactic superior, IP Centrul de Excelență în Economie și Finanțe
2. *Inga LUCHIȚA*, master în economie, grad didactic unu, IP Centrul de Excelență în Economie și Finanțe

Recenzenți:

1. Natalia DARANUȚA, contabil-șef „Zimagro-Plus” SRL
2. Larisa CEBAN, auditor public principal, Curtea de Conturi

Adresa Curriculumului în Internet:

<http://edu.gov.md/ro/content/curriculum-invatamintul-profesional-tehnic-postsecundar>

Cuprins:

I. Preliminarii	4
II. Motivația, utilitatea modulului pentru dezvoltarea profesională	5
III. Competențele profesionale specifice modulului	6
IV. Administrarea modulului	6
V. Unitățile de învățare.....	7
VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare.....	10
VII. Studiu individual ghidat de profesor	10
VIII. Lucrările practice recomandate	11
IX. Sugestii metodologice	12
X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale	13
XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii.....	16
XII. Resursele didactice recomandate elevilor	17

I. Preliminarii

Analiza gestionară reprezintă un proces de analiză complexă a resurselor interne și a posibilităților entității, conceput pentru a evalua starea curentă a afacerii, punctele sale forte și punctele slabe, identificând problemele cu care se confruntă entitatea economică.

Analiza gestionară este efectuată de toate subdiviziunile entității economice, în scopul de a obține informațiile necesare pentru:

- planificare, control, formulare a unor decizii manageriale optime;
- dezvoltarea de strategii intacte privind politica financiară;
- activitățile de marketing;
- îmbunătățirea echipamentelor, tehnologiilor și a procesului de producție.

Modulul „*Analiza gestionară*” include o serie de procedee metodice de analiză a diferitor aspecte ale activității de producere și comercializare ale structurilor organizatorice ale entității economice și anume studierea și aprecierea programului de producție și comercializare, asigurarea entității cu resurse umane, tehnice și materiale, precum și a eficienței utilizării lor, cunoașterea metodelor specifice analizei economice în baza cărora se calculează influența cantitativă a factorilor respectivi la modificarea indicatorilor rezultativi (volumul producției fabricate, veniturilor din vânzări), precum și a costurilor și cheltuielilor entității. Cunoașterea acestor tehnici de calcul, permite diagnosticarea activității entităților de producție în condițiile economiei de piață și elaborarea deciziilor manageriale de dezvoltare a entității.

Statutul Curriculumului. Curriculumul la unitatea de curs „Analiza gestionară” este un document normativ și obligatoriu pentru realizarea procesului de pregătire a elevilor în învățământul profesional tehnic postsecundar, care vor activa în cadrul diverselor entități economice, instituții financiare etc., în conformitate cu sarcinile de lucru sau vor gestiona propriile afaceri.

Funcțiile de bază ale Curriculumului sunt:

- desfășurarea și certificarea procesului educațional din perspectiva unei pedagogii axate pe acte normative ce reglementează procesul de predare-învățare-evaluare;
- asigurarea unui reper pentru proiectarea bazată pe competențe;
- fortificarea componentei de bază pentru elaborarea strategiei de evaluare și certificare;
- orientarea procesului educațional spre formarea de competențe la elevi;
- fundamentarea unui suport pentru elaborarea manualelor tipărite, manualelor electronice, ghidurilor metodologice, testelor de evaluare.

Modulul respectiv este structurat în opt unități de învățare și este destinat formării deprinderilor de luare a deciziilor rezonabile pentru gestionarea eficientă a unei afaceri.

Beneficiarii Curriculumului sunt:

- profesorii din instituțiile de învățământ profesional tehnic postsecundar;
- autorii de manuale și ghiduri metodologice;
- elevii care își fac studiile la specialitatea „Impozite și percepere fiscală”;
- membrii comisiilor pentru examenele de calificare;
- membrii comisiilor de identificare, evaluare și recunoaștere a rezultatelor învățării, dobândite în contexte non-formale și informale.

Scopul acestei unități de curs constă în cunoașterea metodelor de analiză calitativă și cantitativă a indicatorilor, a tehnicilor de apreciere a factorilor de producție, a costurilor și cheltuielilor, precum și analiza evoluțiilor, oferind informații utile pentru diagnostic.

Pentru studierea acestui modul este necesară studierea prealabilă a următoarelor unități de curs:

U.02.O.005 Bazele antreprenoriatului;
U.03.O.006 Statistica;
F.04.O.012 Bazele contabilității;
F.05.O.014 Metode și tehnici de evaluare contabilă;
S.06.O.019 Contabilitatea activității de exploatare;
P.02.O.046 Practica de inițiere în specialitate.
P.04.O.047 Practica de instruire;
P.06.O.048 Practica tehnologică.

II. Motivația, utilitatea modului pentru dezvoltarea profesională

Analiza gestionară, ca disciplină științifică sau activitate practică, explică realitatea economico-financiară, pornind de la limbajul contabil.

Prin tratarea, prelucrarea și interpretarea informațiilor contabile (și de altă natură), analiza gestionară permite evaluarea stării de fapt și identificarea pistelor de progres ale entității în coerență cu condițiile mediului economic, social, politic în care își desfășoară activitatea.

Modulul „*Analiza gestionară*” permite formarea abilităților practice de analiză și sinteză a rezultatelor economico-financiare ale entității. Totodată, studierea acestui modul furnizează un ansamblu de concepte, tehnici și metode care permit tratarea informațiilor interne și externe, interpretarea acestora, emiterea unor judecăți de valoare și aprecieri asupra activității entității, în vederea formulării unor recomandări pertinente privind evoluția acesteia, nivelul și calitatea performanțelor, gradul de risc într-un mediu concurențial extrem de dinamic.

Analiza performanțelor economico-financiare trebuie să utilizeze toate sursele de informații susceptibile și să evidențieze caracteristicile de gestionare eficientă a resurselor deținute de entitate pentru obținerea unui profit.

În prezent, se constată creșterea importanței analizei gestionare, conștientizându-se că managementul performant poate fi un mijloc de sporire a rezultatelor entității, de luare a deciziilor optime, astfel încât consecința acestor decizii să satisfacă scopul urmărit de orice entitate și anume obținerea unui profit cât mai ridicat și pe o perioadă cât mai îndelungată.

Cunoașterea metodelor specifice ale analizei gestionare reprezintă o condiție necesară pentru formarea viitorilor specialiști de profil contabil. Contabilul deține un rol important în cadrul unei companii, deoarece lui îi sunt încredințate informațiile cu privire la mijloacele și resursele entității, acesta oferind o imagine completă și fidelă asupra situației firmei.

Una din funcțiile contabilului constă în investigarea entității și a subdiviziunilor sale, în vederea reliefării cauzale a principalelor puncte forte și slabe, a evaluării potențialului și a formulării de recomandări, axate pe cauzele generalizatoare de disfuncționalități și aspecte pozitive.

Pe parcursul studierii cursului elevii vor dezvolta următoarele abilități:

- capacitatea de a analiza rapid și corect informații și de a lua cele mai bune decizii;
- capacitatea de a rezolva probleme complexe;
- capacitatea de a gândi logic, coerent, pentru a identifica punctele forte, dar mai ales punctele problematice în aplicarea unor posibile soluții sau abordări profesionale.

Abilitățile formate și dezvoltate în cadrul acestui modul vor ajuta viitorii contabili la identificarea activităților nesatisfăcătoare ale unei entități și la stabilirea măsurilor care vor influența rezultatele în

viitor. Totodată, competențele profesionale dezvoltate de elevi la unitatea de curs „Analiza gestionară” vor fi utile pentru studierea ulterioară a următoarelor unități de curs:

S.08.O.024 Analiza situațiilor financiare;

P.08.O.049 Practica ce anticipează probele de absolvire.

III. Competențele profesionale specifice modului

În conformitate cu prevederile Standardului de calificare: Contabil (studii profesional-tehnice), domeniul de formare profesională: Contabilitate și impozite, nivel de calificare: 4 CNC, aprobat prin Ordinul Ministerului Educației și Cercetării nr. 454 din 30 mai 2022, unitatea de curs „Analiza gestionară” contribuie la formarea următoarelor competențe profesionale:

CP6. Efectuarea calculelor specifice și înregistrarea operațiunilor economice.

CP7. Întocmirea rapoartelor statistice, declarațiilor fiscale.

CP9. Dezvoltarea profesională și asigurarea calității lucrărilor.

Competențele profesionale ale viitorului specialist evidențiază capacitatea de a integra cunoștințele teoretice cu deprinderile practice în realizarea activității profesionale și a obține performanțe descrise în calificarea profesională. Astfel modulul „Analiza gestionară” formează următoarele competențe profesionale specifice:

CS1. Disecarea părților componente ale obiectului analizei economice.

CS2. Aplicarea tehnicilor de studiere prealabilă și apreciere calitativă a indicatorilor.

CS3. Aplicarea algoritmului de calcul a influenței factorilor după metodele de calcul cantitativ a legăturilor cauzale în sistemele deterministe.

CS4. Aprecierea îndeplinirii programului de producție și comercializare în scopul argumentării rezultatelor obținute.

CS5. Evaluarea asigurării entității cu resurse umane și utilizarea lor rațională în procesul de producție.

CS6. Estimarea gradului de asigurare al entității cu mijloace fixe și a eficienței utilizării potențialului tehnic pentru desfășurarea unei activități profitabile.

CS7. Aprecierea gestionării eficiente a resurselor materiale în baza normării stocurilor de materii prime și materiale.

CS8. Aplicarea diverselor procedee de analiză a costului de producție și a cheltuielilor entității în scopul maximizării rezultatelor financiare.

IV. Administrarea modului

Codul modului	Denumire modului	Semestrul	Numărul de ore			Modalitatea de evaluare	Numărul de credite	
			Total	Contact direct				Lucrul individual
				Prelegeri	Practică/ Seminar			
S.07.O.022	Analiza gestionară	VII	150	40	35	75	examen	5

V. Unitățile de învățare

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
1. Obiectul și metoda analizei economice		
UC1. Disecarea părților componente ale obiectului analizei economice.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Conținutul analizei economice ca știință. 2. Obiectul analizei economice. 3. Indicatorii economici și clasificarea lor. 4. Factorii în analiza economică și clasificarea lor. 5. Rezerve în analiza economică și clasificarea lor. 6. Metoda analizei activității economice. 	<ol style="list-style-type: none"> A1. Distingerea principiilor de bază ale analizei economice. A2. Categorisirea elementelor componente al analizei economice. A3. Gruparea indicatorilor economici după diferite criterii. A4. Clasificarea factorilor și a rezervelor interne după principalele criterii. A5. Disecarea conținutului metodei analizei economice.
2. Metodele de studiere prealabilă și apreciere calitativă a fenomenelor economice		
UC2. Aplicarea tehnicilor de studiere prealabilă și apreciere calitativă a indicatorilor.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Noțiunea de metode (procedee metodice) ale analizei economice și clasificarea lor. 2. Tehnicile de studiere prealabilă și aprecierea calitativă a indicatorilor. <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Comparația. 2.2. Gruparea. 2.3. Calcularea mărimilor medii și relative. 2.4. Întocmirea tabelor analitice. 3. Tipurile legăturii factoriale, formarea și transformarea sistemelor factoriale. 	<ol style="list-style-type: none"> A1. Clasificarea metodelor tradiționale utilizate în analiza economică. A2. Distingerea tipurile de legături (aditivă, multiplicativă, combinată) în cadrul dependenței deterministe. A3. Aplicarea metodei comparării. A4. Diferențierea grupărilor analitice și structurale, simple și combinate.
3. Metodele de calcul cantitativ a legăturilor cauzale în sistemele deterministe		
UC3. Aplicarea algoritmului de calcul a influenței factorilor după metodele de calcul cantitativ a legăturilor cauzale în sistemele deterministe.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Metoda balanțieră sau metoda input-ouput și aplicarea ei în analiza economică. 2. Metoda substituțiilor în lanț (metoda iterării), esența și aplicarea ei în analiza economică. 3. Varietățile metodei substituțiilor în lanț: <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Metoda diferențelor absolute. 3.2. Metoda diferențelor relative. 4. Metoda participării prin cotă, esența și aplicarea ei în analiza economică. 	<ol style="list-style-type: none"> A1. Determinarea influenței factorilor după metoda balanțieră. A2. Ilustrarea algoritmului de calcul a influenței factorilor după metoda substituțiilor în lanț. A3. Calcularea influenței factorilor la devierea indicatorului rezultativ prin metoda diferențelor absolute. A4. Aplicarea algoritmului de calcul a influenței factorilor după metoda diferențelor relative. A5. Implementarea algoritmului de calcul a influenței factorilor detaliați după metoda participării prin cotă.

4. Analiza programului de producție și comercializare		
UC4. Aprecierea îndeplinirii programului de producție și comercializare în scopul argumentării rezultatelor obținute.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Corelația indicatorilor privind volumul programului de producție și comercializare. 2. Aprecierea generală a îndeplinirii programului de producție și comercializare. 3. Analiza îndeplinirii programului de producție după structură și sortimente. 4. Analiza calității și competitivității producției. 5. Analiza valorii adăugate. 6. Analiza veniturilor din vânzări. 7. Aprecierea poziției entității pe piața de desfacere. 	<ol style="list-style-type: none"> A1. Examinarea corelațiilor reciproce dintre indicatorii de volum ai programului de producție și comercializare. A2. Calcularea influenței factorilor la modificarea valorii producției fabricate și a venitului din vânzarea produselor finite. A3. Aplicarea metodelor de analiză a programului de producție după structură, pe sortimente, a calității și competitivității producției. A4. Aprecierea influenței factorilor generali și detaliați la devierea valorii adăugate. A5. Analiza structurii în dinamică a veniturilor din vânzări. A6. Calcularea influenței factorilor la modificarea veniturilor din vânzarea produselor finite.
5. Analiza asigurării entității cu resurse umane și eficienței utilizării acestora		
UC5. Evaluarea asigurării entității cu resurse umane și utilizarea lor rațională în procesul de producție.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Analiza asigurării entității cu resurse de muncă sub aspect cantitativ, structural și calitativ. 2. Analiza mobilității și stabilității resurselor umane. 3. Analiza utilizării timpului de muncă. 4. Analiza productivității muncii. 5. Calculul influenței factorilor de muncă la modificarea indicatorilor activității de bază (valorii producției fabricate, valorii adăugate, veniturilor din vânzări). 	<ol style="list-style-type: none"> A1. Aprecierea asigurării entității cu resurse umane sub aspect cantitativ, structural și calitativ. A2. Aplicarea algoritmului de calcul a influenței factorilor la devierea timpului efectiv utilizat (în om-zile și om-ore). A3. Determinarea influenței factorilor la modificarea productivității muncii anuale a unui salariat și a unui muncitor. A4. Aplicarea modelelor factoriale vizând utilizarea resurselor de muncă la modificarea valorii producției fabricate și veniturilor din vânzări. A5. Evidențierea rezervelor interne la entitate privind sporirea eficienței utilizării resurselor umane.
6. Analiza asigurării entității cu mijloace fixe și eficienței utilizării acestora		
UC6. Estimarea gradului de asigurare al entității cu mijloace fixe și a eficienței utilizării potențialului tehnic pentru desfășurarea	<ol style="list-style-type: none"> 1. Analiza dinamicii, structurii și stării funcționale a mijloacelor fixe. 2. Analiza eficienței utilizării mijloacelor fixe în baza indicatorilor sintetici. 3. Analiza factorială a randamentului mijloacelor fixe. 	<ol style="list-style-type: none"> A1. Aprecierea componenței, structurii și stării funcționale a mijloacelor fixe de producție. A2. Aplicarea formulelor de calcul a randamentului mijloacelor fixe și a capacității mijloacelor fixe.

<p>unei activități profitabile.</p>	<p>4. Analiza folosirii mașinilor și echipamentelor productive. 5. Calculul influenței factorilor generali și detaliați privind utilizarea mijloacelor fixe la devierea valorii producției fabricate.</p>	<p>A3. Determinarea influenței factorilor generali și detaliați la modificarea randamentului mijloacelor fixe productive și randamentului mijloacelor fixe active. A4. Calcularea influenței factorilor generali și detaliați privind utilizarea mijloacelor fixe la modificarea volumului producției fabricate. A5. Evidențierea rezervelor interne privind sporirea eficienței utilizării mijloacelor fixe de producție.</p>
<p>7. Analiza aprovizionării și asigurării entității cu resurse materiale și eficienței utilizării acestora</p>		
<p>UC7. Aprecierea gestionării eficiente a resurselor materiale în baza normării stocurilor de materii prime și materiale.</p>	<p>1. Analiza aprovizionării și asigurării entității cu resurse materiale. 2. Analiza stocurilor de bunuri materiale. 3. Analiza eficienței utilizării resurselor materiale în baza indicatorilor sintetici. 4. Analiza factorială a consumului specific. 5. Calculul influenței factorilor privind utilizarea resurselor materiale la modificarea valorii producției fabricate și volumului fabricării produselor concrete.</p>	<p>A1. Calcularea coeficienților de aprovizionare și de asigurare cu resurse materiale. A2. Determinarea duratei de imobilizare a stocului de materiale în zile de consum. A3. Aplicarea algoritmului de calcul a influenței factorilor la modificarea consumului specific de materiale. A4. Cuantificarea influenței factorilor vizând asigurarea și utilizarea unui material concret la fabricarea produsului concret. A5. Determinarea influenței factorilor generali privind asigurarea și utilizarea resurselor materiale la devierea valorii producției fabricate. A6. Evidențierea rezervelor interne privind sporirea eficienței utilizării resurselor materiale.</p>
<p>8. Analiza costului de producție și cheltuielilor entității</p>		
<p>UC8. Aplicarea diverselor procedee de analiză a costului de producție și a cheltuielilor entității în scopul maximizării rezultatelor financiare.</p>	<p>1. Analiza nivelului, dinamicii și structurii costului producției. 2. Analiza costurilor materiale directe în costul producției fabricate. 3. Analiza costurilor cu personalul directe în costul producției fabricate. 4. Analiza costurilor indirecte de producție. 5. Analiza factorială a costului la un leu de producție fabricată.</p>	<p>A1. Aprecierea structurii costului producției după elemente și articole de calculație. A2. Determinarea influenței factorilor la modificarea costurilor directe în costul producției fabricate. A3. Analiza structurală și factorială a costurilor indirecte de producție. A4. Cuantificarea influenței factorilor la modificarea costului la un leu de producție fabricată.</p>

	6. Analiza structurii cheltuielilor entității pe tipuri de activități. 7. Analiza cheltuielilor perioadei.	A5. Analiza structurii în dinamică a cheltuielilor pe feluri de activități. A6. Determinarea influenței factorilor asupra modificării cheltuielilor perioadei. A7. Evidențierea rezervelor interne privind reducerea costului de producție.
--	---	---

VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare

Nr. crt.	Unități de învățare	Numărul de ore			
		Total	Contact direct		Lucrul individual
			Prelegeri	Practică/ Seminar	
1.	Obiectul și metoda analizei economice.	8	2	2	4
2.	Metodele de studiere prealabilă și apreciere calitativă a fenomenelor economice.	10	2	2	6
3.	Metodele de calcul cantitativ a legăturilor cauzale în sistemele deterministe.	22	6	6	10
4.	Analiza programului de producție și comercializare.	20	6	4	10
5.	Analiza asigurării entității cu resurse umane și eficienței utilizării acestora.	22	6	6	10
6.	Analiza asigurării entității cu mijloace fixe și eficienței utilizării acestora.	20	4	6	10
7.	Analiza aprovizionării și asigurării entității cu resurse materiale și eficienței utilizării acestora.	20	6	4	10
8.	Analiza costului de producție și cheltuielilor entității.	28	8	5	15
	Total	150	40	35	75

VII. Studiu individual ghidat de profesor

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
1. Analiza programului de producție și comercializare			
Situația de profit și pierdere; Planul de afaceri;	Studiu de caz	Prezentarea studiului de caz.	Săptămâna 5

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
Balanța de verificare a conturilor sintetice pe subconturi; Cercetări statistice.			
2. Analiza asigurării entității cu resurse umane și eficienței utilizării acestora			
Planul de afaceri; Cercetări statistice.	Studiu de caz	Prezentarea studiului de caz.	Săptămâna 8
3. Analiza asigurării entității cu mijloace fixe și eficienței utilizării acestora			
Planul de afaceri; Balanța de verificare a conturilor sintetice pe subconturi; Cercetarea statistică anuală a producției industriale; Procese verbale de primire-predare a mijloacelor fixe; Fișe de inventar ale evidenței analitice a mijloacelor fixe; Registrele evidenței sintetice a intrării, funcționării utile și ieșirii mijloacelor fixe; Registrele de evidență operativă a folosirii timpului de lucru al mașinilor, utilajelor și instalațiilor de transmisie.	Studiu de caz	Prezentarea studiului de caz.	Săptămâna 10
4. Analiza aprovizionării și asigurării entității cu resurse materiale și eficienței utilizării acestora			
Planul de afaceri; Cercetări statistice; Situția privind mișcarea valorilor materiale; Fișa de evidență a materialelor; Calculația planificată a materialelor.	Studiu de caz	Prezentarea studiului de caz.	Săptămâna 12
5. Analiza cheltuielilor entității			
Situția de profit și pierdere; Balanța de verificare a conturilor sintetice pe subconturi; Cercetări statistice.	Studiu de caz	Prezentarea studiului de caz.	Săptămâna 14

VIII. Lucrările practice recomandate

Nr.	Unități de învățare	Activitate
1	Analiza asigurării entității cu resurse umane și eficienței utilizării acestora	1. Selectarea datelor inițiale pentru analiza eficienței utilizării resurselor umane (Cercetarea statistică anuală a produselor industriale „PRODMOLD-A”).

		2. Calcularea influenței factorilor de muncă la devierea fondului de timp efectiv lucrat, productivității muncii, volumului producției fabricate.
2	Analiza asigurării entității cu mijloace fixe și eficienței utilizării acestora	1. Selectarea datelor inițiale pentru analiza eficienței utilizării potențialului tehnic al entității (Balanța de verificare a conturilor sintetice pe subconturi; Cercetarea statistică anuală a produselor industriale „PRODMOLD-A”). 2. Calculul influenței factorilor privind asigurarea cu mijloace fixe și utilizarea lor la devierea randamentului mijloacelor fixe de producție, randamentul mijloacelor fixe active, volumului producției fabricate.
3	Analiza costului de producție și cheltuielilor entității	1. Selectarea datelor inițiale pentru analiza costurilor și cheltuielilor entității (Cercetarea statistică trimestrială 5-C „Consumurile și cheltuielile entității”; Cercetarea statistică anuală a produselor industriale „PRODMOLD-A”). 2. Calculul influenței factorilor asupra modificării costurilor directe în costul de producție.

IX. Sugestii metodologice

Curriculumul la modulul „*Analiza gestionară*” are drept scop formarea și dezvoltarea competențelor profesionale ale elevilor din învățământul profesional tehnic postsecundar, iar finalitățile procesului de instruire sunt materializate prin competențe.

Curriculumul centrat pe competențe va răspunde mai bine cerințelor actuale ale vieții sociale și profesionale, ale pieței muncii, prin centrarea demersurilor didactice pe achizițiile concrete ale elevului. În cadrul procesului de învățământ se vizează formarea și dezvoltarea de competențe educaționale funcționale, de bază, necesare elevilor pentru a-și continua studiile și/ sau pentru a se încadra pe piața muncii. Competențele formate pe parcursul educației de bază răspund condiției de a fi necesare și benefice pentru individ și pentru societate în același timp. Acest curriculum pune accentul pe dimensiunea acțională în formarea personalității elevilor și focalizarea pe achiziții finale ale învățării.

Metodologia de predare-învățare a analizei gestionare în instituțiile de învățământ profesional tehnic postsecundar este bazată pe principiul învățării prin lecții teoretice, lecții practice, utilizarea jocurilor didactice, studiilor de caz ș.a.

Nivelul calitativ al procesului educațional este condiționat și de stilul de predare și strategia didactică utilizată de către profesori. Utilizarea metodelor în context formativ îi vizează atât pe profesori, cât și pe elevi și presupune o participare activă prin efort comun vizând atingerea achizițiilor finale. Metodele centrate pe elev stimulează gândirea, capacitatea de comunicare, voința, motivația, interesul.

Se propune utilizarea metodelor de predare-învățare activ-participative care sunt centrate pe elev și activitate, pun accent pe dezvoltarea gândirii critice, formarea aptitudinilor și a deprinderilor, încurajează participarea elevilor, inițiativa, implicarea și creativitatea și determină un parteneriat profesor-elev prin realizarea unei comunicări multidirecționale.

Se recomandă orientarea către metodele bazate pe rezolvarea unor sarcini de lucru, utilizându-se cu precădere rezolvarea unei game cât mai variate de aplicații practice și punându-se accent pe realizarea cu exactitate și la timp a cerințelor sarcinilor de lucru.

În scopul formării competențelor profesionale, profesorii vor utiliza o varietate de metode interactive în cadrul orelor, care vor încuraja elevii să participe activ la discuții, să expună propria părere, având ca scop motivarea acestora spre obținerea noilor performanțe. Specificul modulului impune utilizarea unui șir mult mai vast de metode și tehnici activ-participative, precum: brainstorming-ul, „Cubul”, „Metoda Studiului de caz”, „Tehnica ciorchinelui”, „RAI”, „Diagrama VENN”, „Metoda 6-3-5”, „Explozia stelară”, „Problematizarea”, „Algoritmizarea” etc.

Aceste metode sunt cele care reușesc să satisfacă atât exigențele unui învățământ formativ centrat pe competențe, cât și exigențele elevilor ce doresc o școală modernă, în care dorințele și nevoile lor de formare sunt prioritare.

În condițiile unui învățământ modern, în care demersul didactic trebuie să formeze o flexibilitate a competențelor elevilor, folosirea metodelor interactive pentru dezvoltarea gândirii critice devine o necesitate. Metodele interactive de grup promovează interacțiunea dintre mințile participanților, ducând la o învățare mai activă și cu rezultate evidente.

Utilizarea metodelor interactive de predare-învățare în activitatea didactică contribuie la îmbunătățirea calității procesului instructiv-educativ prin dezvoltarea motivației pentru învățare și a gândirii analitice, transformă elevul din obiect în subiect al învățării, angajează intens toate forțele psihice de cunoaștere și asigură elevului condițiile optime de a se afirma individual și în echipă.

Un imperativ al timpului reprezintă valorificarea resurselor digitale moderne în procesul educațional, iar resursele web pot fi folosite la selectarea unor conținuturi informaționale de ultimă oră, la modelarea unor situații practice, utilizând instrumentele Google, Livresq, Kahoot, Learning apps, Padlet, Wordwall, Mentimeter, Quizizz etc.

Activitățile de predare-învățare-evaluare se vor desfășura în unități de timp de două ore, ceea ce implică structurarea conținuturilor pentru o abordare logică și coerentă în cadrul unor scenarii didactice atractive, dinamice, care să îmbine activitatea individuală și frontală cu cea în perechi sau în grup. Realizarea proiectelor în cadrul activităților practice va urmări dezvoltarea abilităților de lucru în echipă.

În activitățile individuale, accentul se va pune pe studiere, analiză și sistematizare a materialului teoretic și practic în scopul îndeplinirii sarcinilor de lucru individual. Acestea vor fi prezentate în formă de portofolii, proiecte, studii de caz etc.

X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale

Una dintre etapele importante ale activității instructiv-educative este evaluarea, care rezultă din caracteristica procesului de învățământ de a fi un proces de autoreglare a procesului de învățământ care furnizează informații despre calitatea și funcționalitatea acesteia.

Evaluarea este activitatea comună a profesorului și a elevului în cadrul căreia se închide circuitul predare-învățare și reprezintă o dimensiune foarte importantă a procesului de învățare întrucât furnizează informații despre calitatea și funcționalitatea acestuia.

Ca activitate psihopedagogică, evaluarea reprezintă activitatea de verificare, măsurare și apreciere a achizițiilor și rezultatelor obținute de către elevi. În predarea disciplinelor economice, această activitate ridică dificultăți deosebite, deoarece aptitudinile intelectuale și comportamentul economic nu sunt imediat exprimabile, iar posibilitățile de măsurare sunt reduse. Modalitățile de evaluare îndeplinesc rolul de feedback, determinând astfel procesele de autoreglare și autoperfecționare a celor angajați în procesul de instruire. Cadrul didactic, în raport cu datele conexiunii inverse este obligat să stabilească legături între rezultate și metode de învățământ utilizate, promovând acele tehnici care asigură un randament superior.

Elevul trebuie să aibă posibilitatea de a cunoaște rezultatele activității sale. Aceasta îi este necesară, în primul rând, pentru a ști dacă se află pe un drum bun sau dacă trebuie să caute alte căi de acțiune.

Evaluarea continuă va fi structurată în evaluări curente și evaluări sumative (finale) ce țin de interpretarea analitică a informațiilor și de capacitatea de a rezolva situațiile de problemă.

Evaluarea curentă/formativă este utilizată pentru a obține informații despre nivelul de înțelegere pe care l-a atins fiecare dintre elevi pe parcursul procesului de predare-învățare. Aceste informații sunt folosite pentru a analiza, îmbogăți, planifica și îmbunătăți acțiunile educaționale, astfel încât intervenția sa fie ajustată la nevoile elevilor, pentru ca fiecare să poată atinge cel mai înalt nivel de performanță în diferitele domenii de cunoaștere.

Evaluarea sumativă/finală se realizează la finele modulului în baza unor teste și situații de problemă din contexte profesionale variate, care solicită elevului demonstrarea competenței profesionale. Cadrele didactice vor elabora sarcini prin care vor orienta comportamentul profesional al elevului spre demonstrarea sistemului de cunoștințe și abilități. În acest scop, vor fi clar stabiliți indicatorii și descriptorii de performanță ai procesului și produsului realizat de către elev.

Cadrul didactic obține pe calea feedback-ului informații privitoare la rezultatele activității de învățare și reglează activitatea următoare în raport cu aceste informații. Cunoașterea performanțelor obținute, a lacunelor înregistrate, a cauzelor acestora constituie cadrul de referință întru luarea deciziilor de către cadrul didactic în ulterioarele demersuri educaționale.

La modulul „Analiza gestionară”, vor fi utilizate mai multe modalități și strategii de evaluare. Astfel, pentru fiecare unitate de învățare va fi aplicată evaluarea formativă, sub forma testelor grilă, studiilor de caz, rezolvarea exercițiilor etc. De asemenea, vor fi aplicate și evaluările sumative cu scopul de a măsura competențele profesionale ale elevilor la finele modulului.

Pentru lecțiile de tip prelegere preponderent va fi utilizată evaluarea orală, sub forma discuțiilor, brainstorming-ului, problematizarea, studiile de caz, exprimarea și argumentarea opiniilor etc., scopul fiind de a le dezvolta elevilor abilitățile și competențele de a comunica coerent și argumentat, utilizând limbajul de specialitate, iar la lecțiile de tip seminar se va pune accent pe evaluarea în scris, sub forma testelor grilă, rezolvarea situațiilor problemă, dezvoltându-le elevilor capacitățile de sistematizare, de analiză și de sinteză a cunoștințelor.

Pentru a eficientiza procesele de evaluare, înainte de a demara evaluările, cadrul didactic va aduce la cunoștința elevilor tematica lucrărilor, modul de evaluare (bareme/grile/criterii de notare) și condițiile de realizare a fiecărei evaluări.

De rând cu modalitățile de evaluare tradiționale (probele orale, scrise și practice), se recomandă utilizarea modalităților alternative sau complementare de evaluare (proiectul, portofoliul, investigația, autoevaluarea etc.) a căror pondere devine tot mai semnificativă în paleta activităților evaluative desfășurate la nivelul întregului sistem de învățământ. Metodele moderne de evaluare dezvoltă la elevi gândirea critică, cea analitică și stimulează creativitatea, sporesc spiritul competitiv, se bazează pe comunicarea eficientă dintre profesor-elev, centrează activitatea pe elevi și încurajează autonomia acestora.

Actualmente, metodele digitale de evaluare, precum jocurile Kahoot, Mentimeter, Educație Interactivă, Wordwall și altele se integrează perfect în evaluarea elevilor, devenind o necesitate în sistemul educațional. Aceste inovații au devenit un mediu de învățare efectiv și produc beneficii pentru învățare, fiind pe placul elevilor, percepându-le ca pe niște jocuri, aceștia sunt relaxați și dornici de a interacționa din ce în ce mai mult cu tehnologia digitală.

Produsele recomandate pentru evaluarea nivelului de dezvoltare a competențelor și criteriile de evaluare a acestora sunt prezentate în tabelul următor:

Nr. crt.	Produse pentru măsurarea competenței	Criterii de evaluare a produselor
1.	Teste de evaluare cu itemi	<ul style="list-style-type: none"> - Corectitudinea interpretării itemului propus spre rezolvare. - Corespunderea rezolvării propuse de condițiile indicate în item. - Corectitudinea metodei utilizate de rezolvare. - Corectitudinea selectării răspunsului (pentru itemi cu alegere duală). - Integritatea și corectitudinea setului de selecții (pentru itemi cu alegere multiplă). - Stabilirea corectă a perechilor corelate (pentru itemii tip asociere). - Corespunderea răspunsului setului prestabilit de valori. - Corespunderea răspunsului cerințelor din enunțul itemului (în cazul itemilor cu răspuns deschis).
2.	Expunere orală	<ul style="list-style-type: none"> - Expunerea tematică a conținuturilor. - Utilizarea de formulări proprii, fără a distorsiona mesajul informației supuse rezumării. - Expunerea orală este concisă și structurată logic. - Folosirea unui limbaj bogat, adecvat tematicii în cauză.
3.	Exercițiu rezolvat	<ul style="list-style-type: none"> - Înțelegerea enunțului exercițiului. - Corectitudinea formulării ipotezelor. - Corectitudinea raționamentelor. - Corectitudinea testării ipotezelor. - Corectitudinea strategiei rezolutive. - Corectitudinea rezultatelor. - Modul de prezentare a rezultatelor. - Modul de interpretare a rezultatelor.
4.	Problemă rezolvată	<ul style="list-style-type: none"> - Înțelegerea problemei. - Documentarea în vederea identificării informațiilor necesare în rezolvarea problemei. - Formularea și testarea ipotezelor. - Stabilirea strategiei rezolutive. - Prezentarea și interpretarea rezultatelor.
5.	Studiu de caz	<ul style="list-style-type: none"> - Corectitudinea interpretării studiului de caz propus. - Calitatea soluțiilor, ipotezelor propuse, argumentarea acestora. - Corespunderea soluțiilor, ipotezelor propuse pentru rezolvarea adecvată a cazului analizat. - Corectitudinea lingvistică a formulărilor. - Utilizarea adecvată a terminologiei în cauză. - Aprecierea critică, judecată personală a elevului. - Respectarea cerințelor de tehnoredactare.
6.	Portofoliu	<ul style="list-style-type: none"> - Validitatea (adecvarea la cerința, modul de concepere). - Completitudinea/ finalizarea. - Elaborarea și structura (acuratețea, rigoarea, logica, coerența etc.). - Calitatea materialului utilizat. - Creativitatea, originalitatea. - Redactarea (respectarea convențiilor, capacitatea de sinteză). - Corectitudinea limbii utilizate (exprimare, ortografie, punctuație etc.). - Motivația/lipsa de motivație a elevului pentru activitatea didactică, teoretică și practică.

		<ul style="list-style-type: none"> - Progresul sau regresul înregistrat de elev în propria pregătire profesională, în dobândirea competențelor generale și specifice. - Raportul efort/rezultate.
7.	Proiect elaborat	<ul style="list-style-type: none"> - Validitatea proiectului - gradul în care acesta acoperă unitar și coerent, logic și argumentat tema propusă. - Completitudinea proiectului - felul în care au fost evidențiate conexiunile și perspectivele interdisciplinare ale temei, competențele și abilitățile de ordin teoretic și practic și maniera în care acestea servesc conținutului științific. - Elaborarea și structura proiectului - acuratețea, rigoarea și coerența demersului științific, logica și argumentarea ideilor, corectitudinea concluziilor. - Calitatea materialului folosit în realizarea proiectului, bogăția și varietatea surselor de informare, relevanța și actualitatea acestora, semnificația datelor colectate etc. - Creativitatea - gradul de noutate pe care-l aduce proiectul în abordarea temei sau în soluționarea problemei.
8.	Diagramă pe calculator	<ul style="list-style-type: none"> - Setarea datelor sursă în baza cărora se construiește diagrama. - Selectarea tipului diagramei pentru a prezenta vizual datele sursă. - Adăugarea elementelor complementare, care facilitează citirea și înțelegerea diagramei (denumirile axelor, titlul, unitățile de măsură, etc.) și contribuie la explicitatea datelor, reprezentate grafic. - Formatarea adecvată a elementelor diagramei (chenare, culorile de fundal, modelele de umplere, dimensiunile și fonturile utilizate, etc.). - Corectitudinea utilizării datelor grafice în aplicații externe.
9.	Investigația	<ul style="list-style-type: none"> - Strategia de rezolvare. - Aplicarea cunoștințelor. - Corectitudinea înregistrării datelor. - Abilitarea elevilor și prezentarea observațiilor și a rezultatelor obținute. - Produsele realizate. - Atitudinea elevilor față de sarcină. - Dezvoltarea unor deprinderi de lucru sau individual/de grup.

Pe parcursul modului se realizează evaluare formativă prin aplicarea produselor pentru măsurarea competențelor cognitive și funcțional-acționare din tabelele de mai sus, iar la sfârșitul lui se realizează evaluarea sumativă pentru verificarea atingerii competențelor. Nota finală a elevilor se va calcula utilizând o formulă ponderată de calcul, astfel 60% va reprezenta media notelor curente obținute pe parcursul semestrului, iar 40% va constitui nota obținută la examen.

XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii

Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii vor constitui:

1. Sală de curs echipată cu: proiector multimedia, ecran, notebook cu Office instalat, conexiune la Internet sau Wi-Fi, calculator de birou.
2. Mobilier adecvat particularităților de vârstă ale elevilor.

3. Materiale și resurse didactice: acte normative în vigoare, fișe cu sarcini, cretă colorată, fișe cu lipici, PPT, tablă, documente centralizatoare și dările de seamă.

XII. Resursele didactice recomandate elevilor

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată/ accesată/ procurată resursa	Numărul de exemplare disponibile
1.	BALANUȚĂ V. Analiza gestionară. Chișinău: Editura ASEM, 2003, 120 p. ISBN 9975-75-186-5	Biblioteca Științifică ASEM	10
2.	BUȘE L., SIMINICĂ M., CÎRCIUMARU D., GANEA M. Analiză economico-financiară. Craiova: SITECH, 2009. 183 p.	Biblioteca Științifică ASEM	10
3.	COJOCARU C. Analiza economico-financiară. București: Editura Economică, 1997	Biblioteca Științifică ASEM	2
4.	GHEORGHIU A. Analiza economico-financiară la nivel microeconomic. București: Editura Economică, 2004, 320 p.	Biblioteca Științifică ASEM	1
5.	GORTOLOMEI V. Lucrare didactică „Bazele analizei activității economice”, Chișinău: ASEM, 2006	Biblioteca CEEF	2
6.	IȘFĂNESCU A. Ghid practic de analiză economico-financiară. București: Editura Tribuna Economică, 1999, 447 p.	Biblioteca CEEF	1
7.	MĂRGULESCU D. Analiza economico-financiară a entității. București: Editura Economică, 1994, 388 p.	Biblioteca CEEF Biblioteca Științifică ASEM	1
8.	MĂRGULESCU D., MITRAN D., VASILE E. Analiza economico-financiară în industrie - comerț - turism și probleme în orizontul dezvoltării. București: BREN, 2011. 360 p.	Biblioteca Științifică ASEM	1
9.	PETRESCU S. Analiză și diagnostic financiar-contabil. Ghid teoretico-aplicativ. Ediția a II-a revizată și adăugată. București: CECCAR, 2008. 402 p.	Biblioteca CEEF	1
10.	STĂNESCU C., IȘFĂNESCU A., BĂICUȘI A. Analiza economico-financiară. București: Editura Economică, 1996, 320 p.	Biblioteca CEEF	10
11.	SÂRBU V., STRATU O. Analiza economico-financiară. Chișinău: „Valinex” SRL, 2016, 286 p.	Biblioteca CEEF	50
12.	SÂRBU V., STRATU O., TESLARU M. Culegere de teste și exerciții la analiza economico-financiară. Chișinău: „Valinex” SRL, 2016, 172 p.	Biblioteca CEEF	40
13.	SIMINICĂ M. Diagnosticul financiar al firmei. Craiova: Universitară, 2008. 250 p.	Biblioteca Științifică ASEM	1
14.	ȘERBAN P., Analiza activității economico-financiare. București: EDP, 1995, 182 p.	Biblioteca CEEF	2

15.	ȚIRIULNICOVA N. (coordonator) Analiza rapoartelor financiare. Chișinău: ACAP, 2011, 400p.	Biblioteca CEEF	3
16.	VINTILĂ G. Diagnosticul financiar și evaluarea întreprinderilor. București: EDP, 1998.	Biblioteca CEEF	1
17.	БЕРСТАЙН Л. Анализ финансовой отчетности. Москва: Финансы и статистика, 1996.	Biblioteca Științifică ASEM	1
18.	БОЧАРОВ В. Финансовый анализ. Санкт-Петербург. 2001, 183с.	Biblioteca Științifică ASEM	1
19.	ЕФИМОВА О., МЕЛЬНИК М. Анализ финансовой отчетности. Москва. 2004, 408с.	Biblioteca Științifică ASEM	3
20.	КОВАЛЕВ В. Финансовый анализ: методы и процедуры. Москва: Финансы и статистика, 2001, 396с.	Biblioteca Științifică ASEM	1
21.	САВИЦКАЯ Г. Анализ хозяйственной деятельности предприятия. Минск: ООО Новое знание. 2002.	Biblioteca Științifică ASEM	1